

Pobuna u Argentini

Feral Faun

2001.

Argentina već duže vreme prolazi kroz ekonomsku krizu. Poslednjih par godina bile su praćene masovnim demonstracijama sirotinje i nezaposlenih, blokadama puteva, sukobima sa policijom itd. Argentinska vlada, koja je već bila u velikim dugovima, tražila je zajam od MMF-a. To je podrazumevalo institucijalno sprovođenje strogih mera štednje koje bi bez sumnje najteže pogodile one na dnu. Druge nedelje decembra dogodio se generalni štrajk. Tokom iduće nedelje strah od ekonomskog kolapsa nagnao je mnoge ljude da povuku novac iz banke. I tako je došlo do toga da 19. decembra ministar ekonomije, Domingo, izda deklaraciju kojom se povlačenje novca iz banke ograničava na 250 dolara nedeljno. Naravno, ovom odlukom su najviše bili pogođeni građani koji nisu imali kredite i samim tim su ostali bez sredstava kojima bi mogli obaviti kupovinu kako bi prehranili sebe i svoje porodice. Odgovor je usledio momentalno.

Čim su čuli za nove mere koje je propisao Domingo, ljudi su širom zemlje blokirali puteve. Počeli su da pljačkaju supermarkete i druge prodavnice uglavnom zbog hrane. Sukobljavali su se sa policijom i napadali banke. Državne zgrade bile su napadane i u La Plati i Cordobi. Naravno, argentinska vlada je proglasila vanredno stanje i zabranila sva javna okupljanja.

20. decembra nastavljene su zvanične levičarske i spontane demonstracije, kao i pljačke i napadi na banke. Sindikati čija uloga zavisi od načina na koji funkcioniše trenutni društveni poredak, plašili su se da agituju jer bi situacija mogla „izmaći njihovoj kontroli“. Ali za pokretanje demonstracija nije bila potrebna nikakva formalna organizacija. Oni koji su želeli da protestuju, jednostavno bi izašli na ulicu, stali na ugao i tapšući rukama okupili ljude sa kojima bi protestovali na čuvenom trgu u Buenos Airesu, Plaza de Mayo. Kada je policija došla da rastera ljude sa trga, slučajni prolaznici su priskočili u pomoć demonstrantima, napadajući pandure sa raznim predmetima koje su imali pri ruci. Tokom tog dana ljudi su uništili osam banaka u Buenos Airesu. Pljačke su se nastavile širom zemlje.

Tadašnji predsednik bio je prisiljen da podnese ostavku, a peronisti su iskoristili situaciju kako bi sebe predstavili kao potencijalne spasioce nacije. Jedan od njih privremeno je postavljen za predsednika. Argentinska tajna služba izašla je na ulice Buenos Airesa i raširila glasine kao bi preplašila ljude na ulicama i u roku od nekoliko dana situacija se smirila... nakratko.

29. decembra usled nedostatka stvarnih i opipljivih odgovora od strane novog predsednika, odigrale su se „samosazvane“ demonstracije na trgu ispred predsedničke palate. Ljudi su udarali na vrata palate. Skandirali su: „svi napolje, niko ne sme ostati“ i „bez peronista, bez radikala, živ ćemo bolje“, što je upućivalo na dozu razočaranja u vladu. Kada je policija suzavcem pokušala da razbije demonstracije, neki od demonstranata ostali su i sukobili se sa policijom. Ostalima se pridružilo još ljudi i krenuli su ka parlamentu. Ljudi su napadali banke i bilborde, i barem jedan posmatrač sa balkona luksuznog hotela, pripadnik vladajuće klase bio je pogođen hitcem odozdo. Kod parlamenta, ljudi su pravili lomače i pljačkali zgradu iznoseći napolje nameštaj za barikade ili ga spaljujući. Kada su u pokušaju da rasteraju masu panduri upotrebili suzavac, većina ljudi umesto da se razide uputila se prema vrhovnom sudu. Ali naoružani suzavcem i gumenim mecima, panduri su napravili zasedu. Na sreću, slučajni prolaznici u automobilima i pešaci koji su simpatizirali demonstrante, pomogli su im da se povuku blokirajući i napadajući pandure. Sledećeg dana privremeni predsednik je dao ostavku, a potom je usledilo još nekoliko ostavki u vladi.

U američkim novinama ova pobuna je mahom opisivana kao pobuna „srednje klase“ (što je u najmanju ruku dvosmislen termin kada se koristi u američkoj štampi), ali izveštaji iz Argentine i priroda pljačkanja upućuju na to da značajan udeo pripada i siromašnima. Bili su to pohodi na hleb. Nezadovoljstvo među nezaposlenima i marginalizovanimima u Argentini je već dugo trajalo.

Većina izveštaja na koje sam naišao o ovim događajima potiče od anarhista koji su bili tamo. Ovi izveštaji potežu mnoga pitanja. Iako je nezadovoljstvo tinjalo dugo vremena, anarhiste je pobuna iznenadila. U tim izveštajima događaji se posmatraju na spektakularan način, kao trenutak koji je odvojen od života i tekuće borbe. Ovo nije ni malo iznenađujuće. Ovakvi događaji teže da budu nepredvidivi i ponekad i oni koji su politički najosvešćeniji imaju teškoća da shvate kako treba da reaguju. Jasno je da u ovakve događaje treba da unesemo naše analitičke kapacitete i naš pobunjenički projekat, ali kako?

Iz ovih izveštaja je takođe bilo jasno da iako formalne anarhističke organizacije nisu znale kako da reaguju na novonastalu situaciju, bez konkretnih predloga, svoj zadatak su videle u edukovanju ljudi koji su učestvovali u pobuni i širenju svoje poruke među ljudima. Ali kakvu bi poruku ove formalne grupe mogle imati za ljude koji su ušli u sferu neformalnosti kao što je stvarna pobuna? Čitajući ove izveštaje postalo mi je jasno koliko je važno težiti ka samoorganizovanju naših života, naših borbi, naše pobune kao tekućeg pokreta protiv svake formalizacije i institucionalizacije, kako bi bili sposobni da se suočimo sa situacijama kao što je ova, ne sa ideologijama, platformama ili programima (poput bilo kojeg političara), nego sa kapacitetom da iznesemo inicijative za tekuću ekspanziju samoorganizovanja borbe koja se spontano javlja u takvim pobunama, na druge aspekte života, ciljajući na potpunu transformaciju postojanja.

Anarhistička biblioteka
Anti-Copyright

Feral Faun
Pobuna u Argentini
2001.

„Rebellion in Argentina“, Willful Disobedience, volume 2, number 12, theanarchistlibrary.org
Prevod Burevesnik, 2011.

anarhisticka-biblioteka.net